

Якуний назорат учун IELTSнинг ёзма топшириқлари асосида тузилган эссе
мавзулари

1. Айтишларича, китоб барча ўрганганимизни ўзида жам қилмаган. Тажрибадан олинган билим билан китоблардан олинган билимни солиштиринг. Сизнингча, қайси бири муҳим? Нимага?
2. Агар сизда имкон бўлганда ўз кичик ватанингизда қайси муҳим нарсани ўзгартирган бўлардингиз? Сабабларини кўрсатинг ва мисоллар билан исботланг.
3. Баъзилар университет талабалари ўз ўқув хоналари ва жиҳозларига эътиборли бўлиб, унга масъулият билан ёндашишлари керак деб ўйлашади, баъзилар эса бу талабалар учун шарт эмас деб ҳисоблашади. Қайси фикрга қўшиласиз ва нима учун?
4. Баъзи одамлар мустақил таълим олишни ўқитувчи таълимидан кўра абзал кўришади. Сиз қай бирини маъқул кўрасиз? Алоҳида сабабларини кўрсатган ҳолда эссе ёзинг.
5. Раҳбар қандай муҳим хусусиятларга эга бўлиши керак деб ҳисоблайсиз? Бу хусусиятларнинг нима сабабдан муҳимлигини мисоллар билан батафсил тушунтириб ёзинг.
6. Ҳукумат йўлларни яхшилаш учун кўпроқ пул сарфлаши керакми ёки жамоат транспорти (автобус, метро)ни яхшилаш учун кўпроқ сарфлаши керакми, нима деб ўйлайсиз? Алоҳида сабабларини кўрсатган ҳолда эссе ёзинг.
7. Сиз турли хил феъл-атворга эга бўлган шахслар билан бирга таълим оласиз. Сизнингча, курсдошингиз қандай муҳим фазилатларга эга бўлиши керак деб ўйлайсиз? Нимага айнан мана шу хусусиятларни муҳим деб ҳисоблайсиз?
8. Телевидение, матбуот ва бошқа ахборот воситалари машҳур шахсларнинг шахсий ҳаётига ўта кўп эътибор қаратади. Ўз мулоҳазаларингизни батафсил баён этинг.
9. Баъзилар бир жойда ишлашни, яшашни, бир хил одамлар билан мулоқот қилишни маъқул деб биладилар. Баъзилар эса тинмай, иш, яшаш ва дўстлар даврасини ўзгартириб туришади. Сиз қай бир ҳолатни афзал кўрасиз? Бу хусусда ўз фикрларингизни мисоллар асосида баён этинг.
10. Ишга қабул қилишда сиз шахснинг қайси жиҳатларига эътибор берган бўлардингиз? Унинг маълумотидами, иш тажрибасигами ёки ишга

чанқоқлик хусусиятигами? Бу хусусда ўз фикрларингизнинг сабабини кўрсатиб, мисоллар асосида баён этинг.

11. Мамлакат, тижорат ва таълим даргоҳи. Бу уч йўналиш энг яхши етакчиларни талаб қилади. Шулардан бир йўналишни танланг ва уларнинг етакчиси қандай муҳим хусусиятларга эга бўлиши кераклигини таърифланг. Жавобингизни мисоллар билан асосланг.

12. Технологиялар ёрдамида бугунги кунда талабалар кўпроқ ва тезроқ ахборотга эга бўлмоқдалар. Шу фикрга қўшиласизми ёки йўқми? Бу хусусда ўз фикрларингизни мисоллар асосида баён этинг.

13. Муаммолар индивидуал тарзда ҳал қилингани маъқулми ёки гуруҳ билан ҳал қилинганими? Бунда нимага эътибор қаратилиши лозим? Жавобингизни мисоллар билан асосланг.

14. Бугунги кунда инсон муваффақиятга эришиши учун қандай қобилиятларга эга бўлиши керак деб ўйлайсиз? Битта қобилиятни танланг ва бунинг сабабини мисоллар билан тушунтиринг.

15. Ўзига ишонч ўқишда ёки ишда муваффақиятга эришишнинг асосий омили ҳисобланади. Бунга қандай қарайсиз? Жавобингизни мисоллар билан асосланг.

16. Муваффақиятга эришиш учун нима муҳим: туғма қобилиятми ёки тинимсиз меҳнатми? Бу хусусда ўз фикрларингизнинг сабабини кўрсатиб, мисоллар асосида баён этинг.

17. Одамлар яшаш эҳтиёжларини қоплаш учун пул топиш мақсадида ишлайдилар. Одамларнинг ишлашлари учун яна қандай сабаблар бўлиши мумкин? Жавобингизни мисоллар билан асосланг.

18. Мулоқотнинг юзма-юз шакли хат ва электрон почта орқали ёзишмалар, телефон орқали мулоқот турларига қараганда яхшироқ ҳисобланади. Бу хусусда ўз фикрларингизнинг сабабини кўрсатиб, мисоллар асосида баён этинг.

19. Баъзи одамлар муваффақият таваккаллик ёки имконият туфайли келади деб ўйлайдилар, баъзилар эса муваффақият пухта режалаштиришнинг натижаси деб биладилар. Сизнинг фикрингизча, муваффақиятга қандай эришилади? Жавобингизни мисоллар билан асосланг.

20. Ўқитувчига талабанинг ўзлаштириш кўрсаткичига қараб маош тўланиши тўғри деб ўйлайсизми? Ўз фикр-мулоҳазаларингизни мисоллар билан асослаб ёзинг.

21. Сизнинг фикрингизча, шахс ҳаётда муваффақиятга эришиши учун қандай хусусиятларга (тўғрилиқ, зиёлилик ва ҳазилга мойиллик)эга бўлиши лозим? Жавобингизни асослаш учун мисоллар келтиринг ва сабабларини тушунтиринг. Жавобингизни ёритишда қолип гаплардан қочиб, фикрингизни кенгроқ баён этишга ҳаракат қилинг.

22. Университет талабалари кўп ҳолларда яшаш учун жойни ўзлари танлашади. Улар университет талабаларининг турар жойини ёки ижара хонадонларни танлашлари мумкин. Талабалар турар жойида яшаш билан ижара хонадонларда яшашнинг афзалликларини таққосланг. Сиз қаерда яшашни афзал кўрган бўлардингиз? Жавобингизни мисоллар билан асосланг.

23. Баъзи одамлар ҳаётни ўрганишнинг энг яхши йўли оила аъзолари ва дўстларнинг тажрибалари ҳақида эшитиш орқали эканлигига ишонадилар, баъзилар эса ҳаётни ўрганишнинг энг яхши йўли шахсий тажриба эканлигига ишонадилар. Бу иккала йўлнинг афзаллик ва камчиликларини солиштиринг. Жавобингизни мисоллар билан асосланг.

24. Баъзилар болалар таълимини жуда эрта бошлаш ва мажбурий мактаб таълимига кўпроқ вақт ажратиши керак деб ўйлайдилар. Баъзилар эса ёш болалар кўпроқ ўйнашлари керак деб ҳисоблайдилар. Ушбу иккала қарашни солиштириб кўринг. Қайси бирини тўғри деб ўйлайсиз? Нимага?

25. Одамлар турли хил йўллар билан ўрганадилар. Баъзи одамлар бирон нарсани қилиш, ясаш, амалда қўллаш орқали ўргансалар, баъзилар ўша нарса ҳақида ўқиб ўрганадилар, яна баъзилар одамларнинг шу нарса ҳақидаги гапларини эшитиб ўрганадилар. Сиз учун ўрганишнинг қайси йўли маъқулроқ? Жавобингизни мисоллар билан асосланг.

26. Баъзи одамлар бошқа шахснинг характериға ўзларидаги биринчи таассуротга қараб баҳо берадилар. Яна баъзилар эса бошқа шахснинг характериға бундай тез баҳо бера олмайдилар, чунки биринчи таассурот кўпинча нотўғри бўлади деб ҳисоблайдилар. Сиз қай бир фикрга қўшиласиз? Жавобингизни мисоллар билан асосланг.

27. Келажакда талабалар компьютер ёки телевидение каби технологиялардан фойдаланган ҳолда уйда таълим олишни ёки анъанавий тарзда таълим даргоҳларида ўқишни ўзлари танлаш имконига эга бўладилар. Сиз қай бирини танлаган бўлардингиз ва нимага?

28. Баъзи одамлар талабаларга бир йилда бир марта узок таътил берилиши керак деб ўйлайдилар, баъзилар эса талабаларга йил давомида бир неча қисқа таътиллار берилиши керак деб ҳисоблайдилар. Сиз қайси нуқтаи назарга қўшиласиз? Жавобингизни мисоллар билан асосланг.

29. Йигирманчи аср буюк ўзгаришлар асри бўлган. Йигирманчи асрнинг қайси буюк ўзгариши сизнинг ёдингизда қолган ва нимага? Ўз фикр-мулоҳазаларингизни мисоллар билан асослаб ёзинг.

30. Сиз маҳаллангиздаги аҳоли билан кўни-кўшничилик ришталарини мустаҳкамлаш учун ҳар ой вақтингизнинг бир неча соатини ажратишга қарор қилдингиз. Мулоқотни яхшилаш учун нима қилиш керак деб ўйлайсиз? Ўз фикр-мулоҳазаларингизни мисоллар билан асослаб ёзинг.

31. Кундан кунга бизнинг компьютер технологияларига қарамлигимиз ортиб бормоқда. Бизнесда ҳам, касалхоналарда ҳам, жинойий ишларни очишда ҳам компьютер технологияларидан унумли фойдаланмоқдамиз.

Келгусида бу нимага олиб келиши мумкин? Компьютерга қарамликка ижобий қараш мумкинми? Ёки компьютернинг имкониятларидан янада кўпроқ фойдаланиш керакми, нима деб ўйлайсиз? Ўз фикр-мулоҳазаларингизни мисоллар билан асослаб ёзинг.

32. Тамаки чекувчилар ўз соғлиқларига зарар етказишлари мумкинлигини яхши биладилар. Унинг оқибатларини яхши тушунган ҳолда ўзлари тамака чекишга қарор қиладилар. Шунинг учун чекувчилар чекишдан воз кечганларга қараганда даволанишга кўпроқ пул сарфлайдилар.

Бу фикрга қанчалик қўшиласиз? Ўз фикр-мулоҳазаларингизни мисоллар билан асослаб ёзинг.

33. Кўпчилик фантаст-ёзувчилар ёзган асарларидан ҳаётлари учун етарли даромад ололмайдилар. Ҳукумат яхши бадиий асарлар яратилиши учун уларга молиявий ёрдам бериб туриши керак деб ўйлайсизми?

Ўз фикр-мулоҳазаларингизни мисоллар билан асослаб ёзинг.

34. Хотин-қизларнинг жамиятдаги ўрни охириги 20 йил ичида сезиларли даражада ўзгарди. Бугунги кунда тўқнаш келаётганимиз кўпгина муаммолар, хусусан, вояга етмаганлар орасида жиноятчиликнинг ортишига аёлларнинг ишхонада банд бўлишлари сабаб фарзанд тарбиясига вақт ажрата олмаётганлиги кўрсатиб ўтилади.

Бу фикрга қанчалик қўшиласиз? Ўз фикр-мулоҳазаларингизни мисоллар билан асослаб ёзинг.

35. Ота-она – энг яхши устоз ва мураббий. Бу фикрни қанчалик тўғри деб ўйлайсиз? Ўз фикр-мулоҳазаларингизни мисоллар билан асослаб ёзинг.

36. Футбол бўйича жаҳон чемпионати ва бошқа спорт ўйинлари каби оммабоп ҳодисалар халқаро вазиятларни юмшатиш, ватанпарварлик туйғуларининг хавфсиз ифодаланиши учун зарур ҳисобланади. Бу ҳақда сиз

нима деб ўйлайсиз? Ўз фикр-мулоҳазаларингизни мисоллар билан асослаб ёзинг.

37. Баъзилар бўш вақтда ақлий қобилиятни яхшилайдиган китоб ўқиш ёки бошқотирмалар ечиш керак деб ўйлайдилар, баъзилар эса бўш вақтда мия дам олиши керак деб ҳисоблайдилар.

Бу ҳақда сиз нима деб ўйлайсиз? Ўз фикр-мулоҳазаларингизни мисоллар билан асослаб ёзинг.

38. Ҳозирги кунга келиб инсоният ярим асрдан ортиқ вақт ядро технологиялари даврида яшаб келмоқда. Дастлаб атом бомбасининг кашф қилиниши ҳукуматга Ер сайёрамизни йўқ қилиш учун имконият берди. Бугун мазкур технологиялардан ижобий мақсадларда, яъни тиббиётнинг баъзи соҳаларида ва энергетика манбалари сифатида фойдаланилмоқда. Ядро технологиялари Ер сайёрамиз учун қандай хавф туғдиради? Ундан фойдаланишнинг қандай фойда ва зарарлари мавжуд?

Ўз фикр-мулоҳазаларингизни мисоллар билан асослаб ёзинг.

39. Бугун дунё миқёсида аҳолининг ўсиш даражаси кескин ортиб бормоқда. Бу нафақат ривожланмаган мамлакатларда, балки ривожланган, саноати юқори мамлакатларда ҳам камбағаллик ошиб бориши муаммосини келтириб чиқармоқда.

Мазкур муаммо юзага келишининг баъзи сабабларини тавсифланг ҳамда муаммонинг ечимини (ҳеч бўлмаганда битта ечим) топишга ҳаракат қилиб кўринг.

40. Тартибсиз ўқувчилар бошқаларга салбий таъсир кўрсатадилар. Қоидаларга амал қилмайдиган ва гапга кирмайдиган талабалар бир гуруҳга бирлаштирилиб, уларга алоҳида дарс ўтилиши керак.

Бу фикрга қўшиласизми? Ўз фикр-мулоҳазаларингизни мисоллар билан асослаб ёзинг.